

تقدیم به همسر گرامی و دوپسر عزیزم که همواره یار و یاورم
مرتضی محسنی کبیر بوده‌اند و هستند.

تقدیم به جناب آقای «احمد اختیاری» مدیر محترم انتشارات
مهره‌ماه به پاس بیش از ۱۶ سال همکاری، همراهی و حمایت
سیده‌هادی هاشمی

مستمر

مقدمه

﴿وَ لَا تَهِنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ (آیه ۱۳۹ سوره آل عمران)

نوشته‌ای که پیش رو دارد نتیجه تلاش مستمر در طول سال‌ها تدریس و تألیف برای یک جمع‌بندی سریع و مناسب در درس دین و زندگی کنکور است.

در این کتاب سعی بر آن بوده که مطالب به‌ نحوی طبقه‌بندی گردد که دانش‌آموزان به راحتی بتوانند نکات لازم را، برای کنکور دین و زندگی مرور و بازیابی نمایند و امیدواریم این کتاب راهنمای خوب و مناسبی برایشان باشد. این کتاب شامل موارد زیر است:

- ① درسنامه: ارائه مطالب مهم و کاربردی به‌ نحو ساده و روان شامل
- تعیین میزان اهمیت درس در کنکور با نشانه
- تدریس صوتی مفهوم درس و پیام همه آیات و روایات به همراه قرائت آیه مربوطه با اسکن کردن شناسه مخصوص یعنی رمزینه درس
- بیان تعداد آیات عربی و ترجمه، احادیث عربی و ترجمه و ابیات به کاررفته در هر درس
- مشاوره هر درس با هدف آشنایی مختصر شما و بیان کلیات مفهوم درس و نکات تست‌خیز آن
- خلاصه نموداری که در حقیقت مرور تیترهای درس در یک نگاه برای به خاطر سپاری آسان درس است.
- توضیح و تشریح متن درس و آیات به صورت کامل و جامع و با همان ترتیب مطالب در کتاب درسی
- بیان نکات ترکیبی هر یک از جملات، آیات، احادیث و اشعار با سایر دروس با نشانه
- بیان موضوع و پیام‌های جزء‌به‌جزء و تقطیع‌شده آیات و روایات و نکات ترکیبی با سایر دروس
- پر رنگ یا آبی‌رنگ شدن کلمات مهم متن (کلیدواژه)
- بیان رابطه علت و معلول در متن و آیات و روایات با نشانه یا ؛ دقت کنید که سر فلش به‌سوی معلول است! (علت معلول) یا (معلول علت)
- بیان دامها و اشتباهات متداول دانش‌آموزان در متن درس با نشانه
- نکات ویژه و درجه‌یک جمع‌بندی در جداولی با عنوان «جمع‌بندی پلاس»، «نکته» و «نتیجه»
- آدرس دهی دقیق همه نکات ترکیبی متن، آیات و... در قالب بایه شماره درس

آزمون درس ۷

زمان پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۳۵۶. امیر المؤمنین علی علیه السلام درباره چه کسانی و به کدام علت فرمود: «آنان در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود شتابان فرمان او را می‌برند»؟ (ریاضی ۹۹)

۱) شامیان - پیش‌بینی سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی

۲) کوفیان - پیش‌بینی سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی

۳) شامیان - هشدار نسبت به ضعف مسلمانان در مبارزه با حکومت بنی امية

۴) کوفیان - هشدار نسبت به ضعف مسلمانان در مبارزه با حکومت بنی امية

۳۵۷. در کدام آیه شریفه، نسبت به ورود به جاهلیت جدید هشدار داده شده است؟ (ریاضی ۹۴ با تغییر)

۱) «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَيْرُ الْبَرِيَّةُ»

۲) «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أَسْوَأُهُوَةً حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ»

۳) «ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُنْ مُّغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمْهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ»

۴) «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرِّئَسُ لِأَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبُتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ»

۳۵۸. بی‌بهره ماندن بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت و دخالت دادن سلیقه شخصی در احکام دین، نتیجه نامطلوب کدام حادثه در تاریخ اسلام است؟ (تجربی ۹۹)

۱) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث و اقدامات مربوط به مرجعیت دینی

۲) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث و مهم‌ترین چالش عصر ائمه

۳) ممنوعیت نوشن احادیث پیامبر ﷺ و اقدامات مربوط به مرجعیت دینی

۴) ممنوعیت نوشن احادیث پیامبر ﷺ و مهم‌ترین چالش عصر ائمه

۳۵۹. عبارت قرآنی «سَيِّجزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» درباره چه کسانی است و دخالت دادن سلیقه شخصی در احکام دینی، نتیجه چیست؟

۱) کسانی که تزلزل عقیده ندارند و در مقابل منع نوشن احادیث ایستادگی کردند. - تحریف به نفع حاکمان و اغراض شخصی

۲) کسانی که تزلزل عقیده ندارند و در مقابل منع نوشن احادیث ایستادگی کردند. - نداشتن یک منبع مهم هدایت

۳) ثابت‌قدمان در راه پیامبر ﷺ که مسیر خود را بر مبنای امامت نهادند. - نداشتن یک منبع مهم هدایت

۴) ثابت‌قدمان در راه پیامبر ﷺ که مسیر خود را بر مبنای امامت نهادند. - تحریف به نفع حاکمان و اغراض شخصی

۳۶۰. آینده‌نگری امام علی علیه السلام درباره حکومت بنی امیه ناظر به چه رویدادی است و شکایت ایشان از یاران خویش ناشی از چه مشکلی می‌باشد؟

۱) محرومیت مسلمانان از دین و دنیا خویش - جانبداری از حکومت باطل بنی امیه

۲) دنیاطلبی در عین دین فروشی از سوی مسلمانان - بی‌اعتنایی و کندی در حمایت از حق

۳) محرومیت مسلمانان از دین و دنیا خویش - بی‌اعتنایی و کندی در حمایت از حق

۴) دنیاطلبی در عین دین فروشی از سوی مسلمانان - جانبداری از حکومت باطل بنی امیه

۳۶۱. چرا اسلام در عصر بنی عباس حفظ شد و از بین نرفت و چالش نخست دوران پس از رحلت پیامبر ﷺ کدام است؟

۱) وجود دو میراث گرانقدر، یعنی قرآن کریم و ائمه اطهار علیهم السلام - ارائه الگوهای نامناسب

۲) وجود دو میراث گرانقدر، یعنی قرآن کریم و ائمه اطهار علیهم السلام - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

۳) تحولی معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر ﷺ - تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث

۴) تحولی معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر ﷺ - ممنوعیت از نوشن احادیث پیامبر ﷺ

درجه اهمیت

آریه * عربی ۳ - فارسی
حدیث * عربی ۰ - فارسی
شیخوی * ۳ - بیت

توحید و سبک زندگی

درس
۳

مشاوره «نیم کردار به از صد گفتار!!»

ادامه درس قبل در مبحث توحید رواینجا یاد می‌گیریم. در حقیقت درس قبل به توحید در ذهن و دل می‌پرداخت. این درس در مورد توحید در عمل و رفتار صحبت می‌کنه! یعنی باید نه تنها در ذهن، که در رفتار و عمل هم باید یه خدا یعنی ذات قشنگ و بی‌نقص «الله» را پرستش کرد. هر دو شعر توحید عملی رو با کلیدواژه‌های فارسی و عربی آیات یاد بگیرین.

خلاصه نموداری

- توحید عملی: پرستش خداوند و تسليم و اطاعت از او
- الف. بعد فردی: توحید عملی و ثمرات آن
  - └ قرار دادن تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود در جهت خواست و رضایت الهی
- ابعاد توحید عملی
  - ب. بعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن
    - └ قرار گرفتن همهٔ نهادها و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی در جهت خداوند
    - و اطاعت همه‌جانبه از او
  - ① اثرپذیری بعد اجتماعی از بعد فردی
  - ② اثرپذیری بعد فردی از بعد اجتماعی
- ارتباط دو سویهٔ توحیدی فردی و اجتماعی
- توحید و شرک در جهان امروز
  - └ انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده‌تر از شرک قدیم است، در میان پنداشتن برخی انسان‌ها
  - ① سرگرم شدن انسان‌های امور دنیوی و فراموش کردن خدا بشر به چشم می‌خورد از جمله اینکه:

توحید عملی

شعر ▶ حافظ

بر آستان جانان ڪر سر توان نهادن گبانگ سر بلندی بر آسمان توان زد

بازتاب و نتیجهٔ توحید عملی

﴿ دستیابی به پاداش‌های وصفناشدنی، ثمرهٔ عالی اخلاقی
﴿ امام علی علیه السلام: «خدای من، مرایین غرت بیش که بندۀ تو باشم»

- افکار و اعتقادات هر فرد مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای اوست ← هر فردی متناسب با اعتقادات خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد.
- زندگی توحیدی، ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد.
- توحید عملی بازتاب و معلول ➔ توحید نظری (خالقیت، مالکیت، ولایت و ربوبیت) در زندگی

آزمون درس ۸

زمان پیشنهادی: ۱ دقیقه

(زبان ۹۹)

۶۱۶. کدام آیه شریفه، گویای مطلب زیر است؟

«هر کس که نگران عاقبت کار خود است به روشی درمی‌یابد که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او، هرگونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می‌برد.»

۱) «كَلَّا لَمْ يَمُدْ هُؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا»

۲) «أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جَرْفٍ هَارِ فَانهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ»

۳) «فَإِمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيَدِدِ خَلْهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ»

۴) «أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنْ اللَّهِ وَ رِضْوَانِ خَيْرٍ»

(هنر ۹۸)

۶۱۷. کدام عبارت، به رمز سعادت، اشاره نموده است و این کار چگونه تداوم می‌یابد؟

۱) «قد أَفْلَحَ مَنْ زَكَاهَا» - توبه و پشمایانی از گناه   ۲) «أَصَابَةُ خَيْرٍ اطمَانٌ بِهِ» - عمل به دستورات الهی

۳) «قد أَفْلَحَ مَنْ زَكَاهَا» - عمل به دستورات الهی   ۴) «أَصَابَةُ خَيْرٍ اطمَانٌ بِهِ» - توبه و پشمایانی از گناه

(خارج ۹۹)

۶۱۸. کدام مورد، آثار زیان بار تجمل‌گرایی مسئولین و فساد اداری و مالی را بیان نموده است؟

۱) عقب‌ماندگی اقتصادی - ساختار اداری پرمصرف - بی‌اعتمادی عمومی - آلودگی به ربا

۲) رواج مصرف‌گرایی - فربکاری در معاملات - ترویج واسطه‌گری - بازده کم در ادارات

۳) عقب‌ماندگی اقتصادی - فاصله طبقاتی - بی‌اعتمادی عمومی - رواج مصرف‌گرایی

۴) رواج مصرف‌گرایی - ساختار اداری پرمصرف - ترویج واسطه‌گری - آلودگی به ربا

۶۱۹. کدام مورد فروافتادن در آتش دوزخ را در پی خواهد داشت و راه رهایی از آن چیست؟ (خارج ۹۷ با کم تغییر)

۱) سهل‌انگاری در عمل و بی‌توجهی به احکام خداوند - ایمان به خدا و توجه به آخرت

۲) عدم توجه به علم و حکمت خداوند در احکام الهی - ایمان به خدا و توجه به آخرت

۳) سهل‌انگاری در عمل و بی‌توجهی به احکام خداوند - تقوا و توجه به خشنودی خدا

۴) عدم توجه به علم و حکمت خداوند در احکام الهی - تقوا و توجه به خشنودی خدا

۶۲۰. با روی کار آمدن بنی‌امیه و بنی‌عباس بار دیگر شراب و قمار در دربار آن‌ها رواج پیدا کرد و برخی از مردم

نیز مرتکب این دو عمل شدند کدام آیه شریفه، این عمل نکوهش می‌کند و انجام این دو عمل ناشی از فراموشی

کدام سخن خداوند می‌باشد؟ (انسانی خارج ۹۹ - ترکیبی با درس ۹ یازدهم)

۱) «أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جَرْفٍ هَارِ فَانهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ» - «قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنَافِعَ لِلنَّاسِ»

۲) «أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جَرْفٍ هَارِ فَانهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ» - «إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا»

۳) «وَمَنْ يَنْقُلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهُ شَيْئًا» - «قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنَافِعَ لِلنَّاسِ»

۴) «وَمَنْ يَنْقُلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهُ شَيْئًا» - «إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا»

۶۲۱. حدیث شریف «يَا مَعْشَرَ التُّجَارِ الْفِقَهَ ثُمَّ الْمَتَجَرَ» ما رابه دقت در رعایت کدام مورد، رهمنوی می‌کند؟ (ریاض ۹۹)

۱) بکوشیم همه از کالای ایرانی استفاده کنیم تا از مصرف کالاهای خارجی جلوگیری شود.

۲) از سلطه کشورهای استکباری که می‌خواهند کنترل اقتصاد ما را به دست بگیرند، جلوگیری کنیم.

آزمون جامع (دهم، یازدهم و دوازدهم)

۷۰۶. در آیه «...وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» خسران اخروی بیان شده، معلول کدام موضوع است و تجدید نبوت و ایمان در کتاب جدید نشانگر چیست؟

- ۱) التزام عمل نداشتن به احکام الهی - پیروان پیامبر قبلی به پیامبر آخر ایمان نیاورده‌اند و از آن پیروی نکردند.
- ۲) التزام عمل نداشتن به احکام الهی - بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.
- ۳) اختیار نکردن اسلام به عنوان راه و روش زندگی - بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.
- ۴) اختیار نکردن اسلام به عنوان راه و روش زندگی - پیروان پیامبر قبلی به پیامبر آخر ایمان نیاورده‌اند و از آن پیروی نکردند.

۷۰۷. خداوند قبل از هشدار در آیه شریفه «الَّمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعَمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا...»، مردم را به چه چیزی فرمان داده است؟

- ۱) «قَدْ أَمْرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ...»
  - ۲) «يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ...»
  - ۳) «بَلْغُ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ...»
  - ۴) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِّعُوا اللَّهَ وَ اطِّعُوا الرَّسُولَ...»
- ۷۰۸.** با تأمل در حدیث پیامبر عظیم الشأن ﷺ که می‌فرماید: «هر کس در روز قیامت با محبوب خود محشور می‌شود.»، ایشان ما را به کدام یک از آثار محبت به خدا راهنمایی می‌کند و این موضوع با کدام روایت هم آوایی دارد؟
- ۱) پیروی از خداوند - ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست دارد.
  - ۲) پیروی از خداوند - کسی که از فرمان خدا سرپیچی کند، او را دوست ندارد.
  - ۳) دوستی با دوستان خدا - کسی که از فرمان خدا سرپیچی کند، او را دوست ندارد.
  - ۴) دوستی با دوستان خدا - ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست دارد.

۷۰۹. ازدواج از نشانه‌های الهی محسوب می‌شود و دارای برکات مادی و معنوی از جمله ایجاد آرامش و مودت و رحمت میان همسران است، این امر برای چه کسانی آیت‌الله محسوب می‌شود و نشانه کدام جنبه اعجاز قرآن است؟

- ۱) اهل فکر و اندیشه در آیات الهی - انسجام درونی در عین نزول تدریجی
- ۲) اهل ایمان و شاکر نعمت‌های الهی - انسجام درونی در عین نزول تدریجی
- ۳) اهل ایمان و شاکر نعمت‌های الهی - تأثیر نپذیرفتن قرآن از عقاید دوران جاهلیت
- ۴) اهل فکر و اندیشه در آیات الهی - تأثیر نپذیرفتن قرآن از عقاید دوران جاهلیت

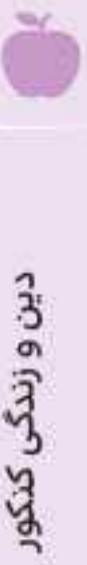
۷۱۰. بازتاب افتادن در دام تبرّج و عرضه بی‌مورد جمال و زیبایی به ترتیب کدام است؟

- ۱) غافل شدن از هدف اصلی زندگی - ضعف روحی و ناتوانی در اثبات خود
- ۲) غافل شدن از هدف اصلی زندگی - تندروی و افراط در عدم کنترل هوس‌ها
- ۳) دور شدن از خداوند متعال - از بین برندۀ عفاف و حیا
- ۴) دور شدن از خداوند متعال - تحقیر روح بلند و عدم دور ماندن از نگاه نااھلان

کشکول

این جزوی که تحت عنوان «کشکول» نامگذاری شده است، یک نگاه کلی به سه کتاب، دهم، یازدهم و دوازدهم دین و زندگی است که موضوعاتی را به صورت طبقه‌بندی ارائه داده است و می‌تواند تسلط شما را در بخش‌هایی از این سه کتاب بیشتر کند.

- ۱ آیات تکراری در کتاب‌های سه‌گانه
- ۲ آیات خیلی مهم
- ۳ آیات خطاب به مؤمنان و آیات و احادیث درباره مؤمنان
- ۴ «تفوّا» و «متقین» در آیات
- ۵ «کافرین»، «کفروا»، «کفوراً» و «یکفرون» در آیات
- ۶ «الّذین» در آیات
- ۷ «ذلک» و «اولئک» در آیات
- ۸ «ماضی استمراری» در آیات
- ۹ لام تعییل (ناصبه) در آیات
- ۱۰ لام تأکید و نون تأکید در آیات
- ۱۱ آیات مشابه و کلمات مشابه در آیات و احادیث
- ۱۲ «خسران و خاسرین و زیان‌کاری» در آیات
- ۱۳ ادات شرط و علت و معلول در آیات
- ۱۴ پندر و گمان باطل در آیات
- ۱۵ صفات خداوند در آیات
- ۱۶ ادات حصر (مستثنی) در آیات
- ۱۷ کلمات «إِنَّمَا» و «إِنَّهُ» در آیات قرآن
- ۱۸ سخنان امام خمینی عَلَيْهِ السَّلَامُ و مقام معظم رهبری
- ۱۹ توحید و اقسام آن
- ۲۰ نوجوانی و جوانی
- ۲۱ احکام (واجب، حرام، مستحب، باطل، جائز و حلال)

۱ آیات تکراری

در سه کتاب دهم، یازدهم و دوازدهم، آیاتی وجود دارد که تکرار شده است و از اهمیت خاصی برخوردار است و در مرور کتاب درسی اولویت ویژه‌ای دارد، زیرا احتمال آمدن سؤال از آن بسیار است؛ لذا تأکید می‌شود ترجمه، کلیدواژه‌ها و موضوعات کلی و جزئی این آیات را خوب فراگیرید:

۱. «إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِما شَاكِرًا وَإِما كَفُورًا» (درس ۲ دهم و درس ۵ دوازدهم)

بیام هدایت شرعی - اراده و اختیار انسان - سنت امداد عام الهی - توحید در ربویت (هدایتا)

۲. «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنا بِالبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» (درس ۴ یازدهم و درس ۹ دوازدهم)

بیام هدایت شرعی - ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام - ولایت ظاهري - برابری و مساوات یکی از معیارهای تمدن اسلامی

۳. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ» (درس ۵ یازدهم و درس ۹ دوازدهم)

بیام توحید عبادی (اطیعوا) - ولایت ظاهري - آیة اطاعت مرتبط با حدیث چابر - پذیرش ولایت الهی یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی

۴. «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ...» (درس ۶ یازدهم و درس ۸ دهم)

▪ البته در درس ۸ دهم ترجمه آن آمده است.

بیام پیامبر برای کسانی الگو است که به روز رستاخیز امید دارند و خدا را بسیار یاد می‌کنند.

۵. «وَمِنْ آيَاتِنِي أَنَّ خَلْقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْواجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» (درس ۱۲ یازدهم و درس ۹ دوازدهم)

بیام حکیمانه بودن خلقت و افزایش معرفت به خدا (و من آیاته) - منتگذاری خداوند و مقام و منزلت انسان (لکم) - برابری متزلت زن و مرد، اعجاز محتوایی، تأثیرپذیری (من انفسکم ازواجا) - انس با همسر و رشد اخلاقی و معنوی از اهداف ازدواج

۲ فهرست آیات خیلی مهم، که حتماً باید مرور شود (به درجه اهمیت آیات بیشتر دقت کنید).

۱. «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْارضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَا عِيشَ ما خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ» (درس ۱ دهم)

۲. «إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِما شَاكِرًا او إِما كَفُورًا» (درس ۲ دهم، درس ۱ یازدهم و درس ۵ دوازدهم)

۳. «وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ» (درس ۳ دهم)

۴. «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا تَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهِلُّكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنَّهُمْ لَا يَظْنُونَ» (درس ۳ دهم)

۵. «أَفَحَسِبُتُمْ أَنَّا خَلَقْنَاكُمْ عَبْثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» (درس ۴ دهم)

۶. «يُنَبَّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَآخَرَ» (درس ۵ دهم)

۷. «الَّيَوْمَ نَخْتُمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشَهُّدَ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» (درس ۶ دهم)

۸. «إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَموالَ الْيَتَامَىٰ ثُلَمَاً إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصَلُونَ سَعِيرًا» (درس ۷ دهم)

۹. «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوهُ يُحِبِّكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ» (درس ۹ دهم)

۱۰. «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْواجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفَنَ فَلَا يُؤْذَنَ» (درس ۱۲ دهم)

۱۱ موضوع «خسران» و «خاسرين» در آیات و متن

۱. «وَالْعَصْرِ ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ» قرآن کریم، با تأکید فراوان انسان را در زیان و خسران می‌داند، زیرا برای انسان دائمًا زمان می‌گذرد و نیروهای مادی اش تحلیل می‌رود و توانش کم می‌شود. مگر کسانی که ایمان آورند و عمل صالح انجام دادند و خودشان صبور هستند و دیگران را نیز به آن دعوت می‌کنند و خودشان حق را رعایت می‌کنند و به سوی آن هم دعوت می‌کنند.

۲. با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت، البته انسان به علت دara بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را نیز برگزیند. چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند (اسلام) نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان زیان خواهد کرد.

۳. «وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامَ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»: و هر کس که دین جز اسلام اختیار کند از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیان کاران خواهد بود.

۴. «...فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ أَطْمَانَ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»: پس اگر خیری به او برسد، دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود. او در دنیا و آخرت، [هر دو]، زیان می‌بیند این همان زیان آشکار است.

۱۲ ادات شرط: من (هرکس)، لو (اگر)، ان (اگر) و لئن (اگر) که در آیات قرآن کریم و بعضاً در حدیث آمده است نیازمند فعل شرط و جواب شرط هستند و می‌توان از آن رابطه علت و معلولی یا شرط و مشروطی را برداشت کرد

۱. «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا + فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ» (درس ۱ دهم)

۲. «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا ← فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْرَنُونَ» (درس ۳ دهم)

۳. «قُلْ إِنَّ كُنْتُمْ تُحْبُّونَ اللَّهَ ← فَاتَّبِعُونِي + يُحِبِّبُكُمُ اللَّهُ + وَيَغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ» (درس ۳ دهم)

۴. «وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامَ دِينًا ← فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ ← وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» (درس ۲ یازدهم)

۵. «قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُونُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ ← لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ ← وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِيَعْضُ ظَهِيرًا» (درس ۳ یازدهم)

۶. «أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ ← لَوْجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» (درس ۳ یازدهم)

۷. «وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ ← فَمَا بَلَّغَتِ رسَالَتِهِ» (درس ۵ یازدهم)

۸. «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ ← فَهَذَا عَلَيَّ مَوْلَاهُ» (درس ۵ یازدهم)

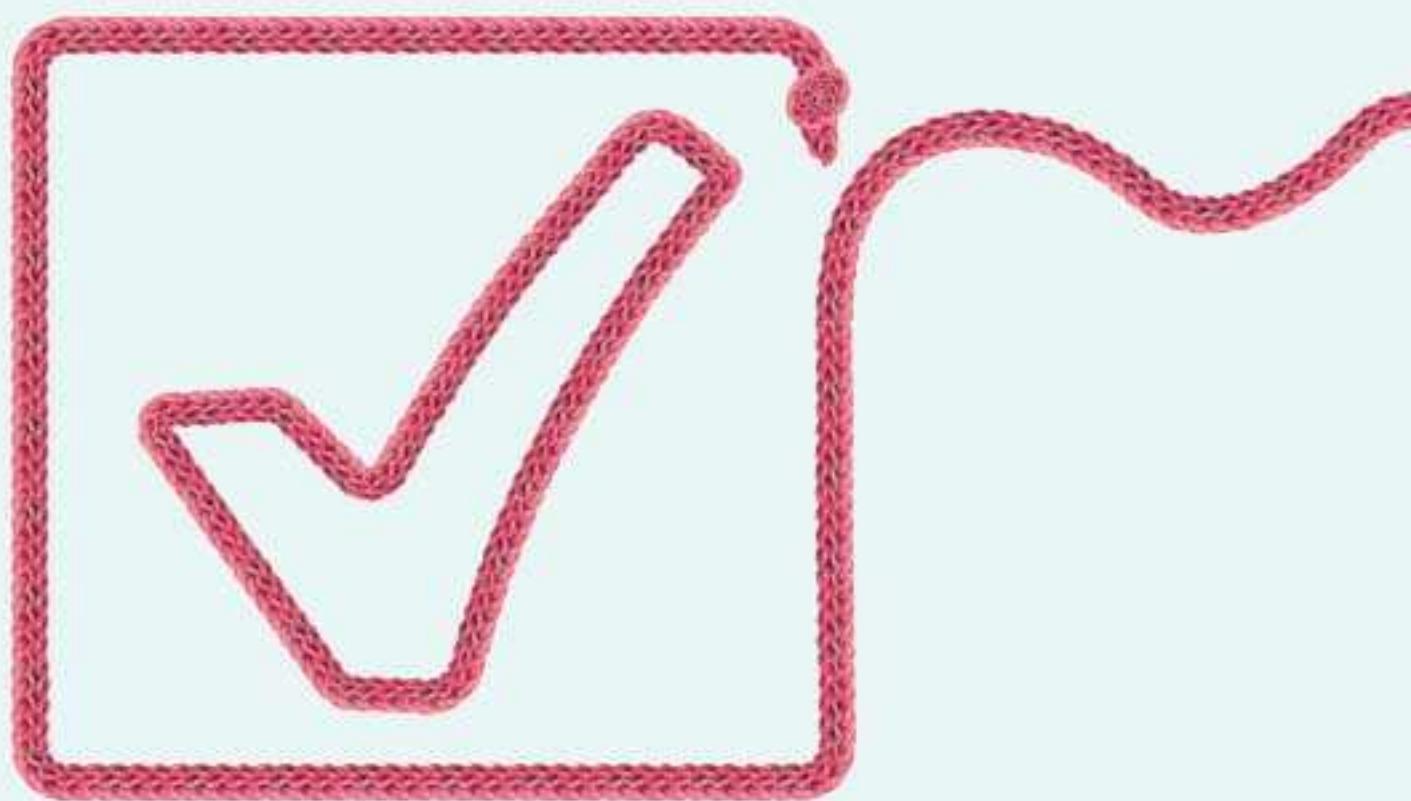
۹. «...أَقْاتَ مَاتَ أَوْ قُتِلَ ← انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ ← فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهُ شَيْئًا» (درس ۷ یازدهم)

۱۰. «...فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي ← أَمِنَ مِنْ عَذَابِي» (درس ۸ یازدهم)

۱۱. «مَنْ ماتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمامَ زَمَانِهِ ← مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً» (درس ۹ یازدهم)

۱۲. «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ ← فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا» (درس ۱۱ یازدهم)

پاسخ نامه کلیدی

۳ .۲۳۹	۳ .۲۰۵	۲ .۱۷۱	۳ .۱۳۷	۱ .۱۰۳	۲ .۶۹	۳ .۲۵	۴ .۱
۲ .۲۴۰	۴ .۲۰۶	۱ .۱۷۲	۲ .۱۳۸	۴ .۱۰۴	۱ .۷۰	۴ .۲۶	۳ .۲
۲ .۲۴۱	۴ .۲۰۷	۲ .۱۷۳	۱ .۱۳۹	۲ .۱۰۵	۴ .۷۱	۴ .۲۷	۲ .۲
۱ .۲۴۲	۱ .۲۰۸	۴ .۱۷۴	۳ .۱۴۰	۲ .۱۰۶	۲ .۷۲	۱ .۲۸	۲ .۴
۲ .۲۴۳	۲ .۲۰۹	۴ .۱۷۵	۴ .۱۴۱	۳ .۱۰۷	۱ .۷۳	۲ .۳۹	۴ .۵
۴ .۲۴۴	۲ .۲۱۰	۳ .۱۷۶	۱ .۱۴۲	۳ .۱۰۸	۲ .۷۴	۴ .۴۰	۳ .۶
۳ .۲۴۵	۴ .۲۱۱	۴ .۱۷۷	۲ .۱۴۳	۲ .۱۰۹	۲ .۷۵	۱ .۴۱	۳ .۷
۱ .۲۴۶	۳ .۲۱۲	۲ .۱۷۸	۲ .۱۴۴	۲ .۱۱۰	۳ .۷۶	۱ .۴۲	۳ .۸
۱ .۲۴۷	۴ .۲۱۳	۴ .۱۷۹	۲ .۱۴۵	۳ .۱۱۱	۱ .۷۷	۴ .۴۳	۴ .۹
۳ .۲۴۸	۳ .۲۱۴	۴ .۱۸۰	۲ .۱۴۶	۲ .۱۱۲	۱ .۷۸	۲ .۴۴	۳ .۱۰
۱ .۲۴۹	۱ .۲۱۵	۳ .۱۸۱	۴ .۱۴۷	۱ .۱۱۳	۱ .۷۹	۱ .۴۵	۲ .۱۱
۳ .۲۵۰	۳ .۲۱۶	۳ .۱۸۲	۲ .۱۴۸	۱ .۱۱۴	۱ .۸۰	۲ .۴۶	۴ .۱۲
۲ .۲۵۱	۲ .۲۱۷	۱ .۱۸۳	۲ .۱۴۹	۳ .۱۱۵	۲ .۸۱	۲ .۴۷	۳ .۱۳
۱ .۲۵۲	۱ .۲۱۸	۳ .۱۸۴	۴ .۱۵۰	۱ .۱۱۶	۲ .۸۲	۴ .۴۸	۳ .۱۴
۳ .۲۵۳	۲ .۲۱۹	۳ .۱۸۵	۲ .۱۵۱	۲ .۱۱۷	۴ .۸۳	۳ .۴۹	۴ .۱۵
۲ .۲۵۴	۳ .۲۲۰	۴ .۱۸۶	۳ .۱۵۲	۴ .۱۱۸	۴ .۸۴	۲ .۵۰	۲ .۱۶
۳ .۲۵۵	۳ .۲۲۱	۴ .۱۸۷	۲ .۱۵۳	۱ .۱۱۹	۳ .۸۵	۴ .۵۱	۲ .۱۷
۲ .۲۵۶	۳ .۲۲۲	۱ .۱۸۸	۴ .۱۵۴	۴ .۱۲۰	۳ .۸۶	۲ .۵۲	۲ .۱۸
۳ .۲۵۷	۲ .۲۲۳	۳ .۱۸۹	۲ .۱۵۵	۲ .۱۲۱	۳ .۸۷	۴ .۵۳	۲ .۱۹
۲ .۲۵۸	۳ .۲۲۴	۴ .۱۹۰	۳ .۱۵۶	۲ .۱۲۲	۴ .۸۸	۲ .۵۴	۲ .۲۰
۴ .۲۵۹	۲ .۲۲۵	۴ .۱۹۱	۱ .۱۵۷	۱ .۱۲۳	۲ .۸۹	۲ .۵۵	۲ .۲۱
۳ .۲۶۰	۴ .۲۲۶	۳ .۱۹۲	۱ .۱۵۸	۳ .۱۲۴	۴ .۹۰	۴ .۵۶	۲ .۲۲
۱ .۲۶۱	۳ .۲۲۷	۳ .۱۹۳	۲ .۱۵۹	۱ .۱۲۵	۱ .۹۱	۱ .۵۷	۲ .۲۳
۲ .۲۶۲	۲ .۲۲۸	۳ .۱۹۴	۴ .۱۶۰	۴ .۱۲۶	۱ .۹۲	۲ .۵۸	۱ .۲۴
۲ .۲۶۳	۳ .۲۲۹	۲ .۱۹۵	۲ .۱۶۱	۳ .۱۲۷	۲ .۹۳	۱ .۵۹	۱ .۲۵
۴ .۲۶۴	۴ .۲۲۰	۱ .۱۹۶	۳ .۱۶۲	۴ .۱۲۸	۱ .۹۴	۱ .۶۰	۲ .۲۶
۳ .۲۶۵	۱ .۲۲۱	۲ .۱۹۷	۲ .۱۶۳	۴ .۱۲۹	۲ .۹۵	۴ .۶۱	۴ .۲۷
۲ .۲۶۶	۳ .۲۲۲	۴ .۱۹۸	۲ .۱۶۴	۴ .۱۳۰	۳ .۹۶	۳ .۶۲	۴ .۲۸
۳ .۲۶۷	۳ .۲۲۳	۱ .۱۹۹	۳ .۱۶۵	۳ .۱۳۱	۲ .۹۷	۳ .۶۳	۳ .۲۹
۳ .۲۶۸	۴ .۲۲۴	۱ .۲۰۰	۱ .۱۶۶	۳ .۱۳۲	۳ .۹۸	۳ .۶۴	۳ .۳۰
۱ .۲۶۹	۱ .۲۲۵	۳ .۲۰۱	۴ .۱۶۷	۱ .۱۳۳	۲ .۹۹	۴ .۶۵	۳ .۲۱
۴ .۲۷۰	۲ .۲۲۶	۲ .۲۰۲	۱ .۱۶۸	۱ .۱۳۴	۴ .۱۰۰	۴ .۶۶	۴ .۲۲
۴ .۲۷۱	۳ .۲۲۷	۳ .۲۰۳	۱ .۱۶۹	۳ .۱۳۵	۲ .۱۰۱	۲ .۶۷	۳ .۲۳
۱ .۲۷۲	۴ .۲۲۸	۲ .۲۰۴	۱ .۱۷۰	۲ .۱۳۶	۲ .۱۰۲	۳ .۶۸	۱ .۲۴

۱.۷۵۵	۴.۷۲۵	۴.۶۹۵	۴.۶۶۵	۳.۶۳۵	۱.۶۰۵	۴.۵۷۵	۱.۵۴۵
۲.۷۵۶	۱.۷۲۶	۲.۶۹۶	۲.۶۶۶	۱.۶۳۶	۳.۶۰۶	۱.۵۷۶	۲.۵۴۶
۲.۷۵۷	۳.۷۲۷	۴.۶۹۷	۴.۶۶۷	۳.۶۳۷	۴.۶۰۷	۳.۵۷۷	۳.۵۴۷
۴.۷۵۸	۱.۷۲۸	۲.۶۹۸	۱.۶۶۸	۳.۶۳۸	۴.۶۰۸	۲.۵۷۸	۱.۵۴۸
۴.۷۵۹	۲.۷۲۹	۲.۶۹۹	۱.۶۶۹	۴.۶۳۹	۴.۶۰۹	۲.۵۷۹	۲.۵۴۹
۲.۷۶۰	۱.۷۳۰	۲.۷۰۰	۲.۶۷۰	۳.۶۴۰	۴.۶۱۰	۱.۵۸۰	۱.۵۵۰
۴.۷۶۱	۲.۷۳۱	۴.۷۰۱	۴.۶۷۱	۳.۶۴۱	۲.۶۱۱	۲.۵۸۱	۲.۵۵۱
۳.۷۶۲	۳.۷۳۲	۱.۷۰۲	۴.۶۷۲	۴.۶۴۲	۱.۶۱۲	۱.۵۸۲	۴.۵۵۲
۳.۷۶۳	۴.۷۳۳	۲.۷۰۳	۱.۶۷۳	۲.۶۴۳	۳.۶۱۳	۱.۵۸۳	۲.۵۵۳
۲.۷۶۴	۱.۷۳۴	۳.۷۰۴	۲.۶۷۴	۲.۶۴۴	۴.۶۱۴	۲.۵۸۴	۱.۵۵۴
۲.۷۶۵	۱.۷۳۵	۲.۷۰۵	۴.۶۷۵	۱.۶۴۵	۴.۶۱۵	۲.۵۸۵	۱.۵۵۵
۲.۷۶۶	۴.۷۳۶	۳.۷۰۶	۲.۶۷۶	۲.۶۴۶	۴.۶۱۶	۱.۵۸۶	۱.۵۵۶
۳.۷۶۷	۱.۷۳۷	۴.۷۰۷	۳.۶۷۷	۱.۶۴۷	۳.۶۱۷	۱.۵۸۷	۴.۵۵۷
۳.۷۶۸	۲.۷۳۸	۴.۷۰۸	۴.۶۷۸	۲.۶۴۸	۳.۶۱۸	۲.۵۸۸	۳.۵۵۸
۲.۷۶۹	۳.۷۳۹	۴.۷۰۹	۴.۶۷۹	۲.۶۴۹	۳.۶۱۹	۱.۵۸۹	۳.۵۵۹
۱.۷۷۰	۳.۷۴۰	۳.۷۱۰	۳.۶۸۰	۱.۶۵۰	۳.۶۲۰	۱.۵۹۰	۴.۵۶۰
۱.۷۷۱	۳.۷۴۱	۲.۷۱۱	۴.۶۸۱	۴.۶۵۱	۳.۶۲۱	۱.۵۹۱	۴.۵۶۱
۳.۷۷۲	۴.۷۴۲	۲.۷۱۲	۴.۶۸۲	۲.۶۵۲	۳.۶۲۲	۳.۵۹۲	۱.۵۶۲
۳.۷۷۳	۲.۷۴۳	۲.۷۱۳	۳.۶۸۳	۲.۶۵۳	۴.۶۲۳	۴.۵۹۳	۴.۵۶۳
۳.۷۷۴	۲.۷۴۴	۳.۷۱۴	۴.۶۸۴	۱.۶۵۴	۴.۶۲۴	۳.۵۹۴	۱.۵۶۴
۴.۷۷۵	۱.۷۴۵	۳.۷۱۵	۴.۶۸۵	۱.۶۵۵	۱.۶۲۵	۱.۵۹۵	۱.۵۶۵
۴.۷۷۶	۴.۷۴۶	۲.۷۱۶	۲.۶۸۶	۲.۶۵۶	۲.۶۲۶	۴.۵۹۶	۳.۵۶۶
۲.۷۷۷	۳.۷۴۷	۳.۷۱۷	۳.۶۸۷	۱.۶۵۷	۳.۶۲۷	۴.۵۹۷	۱.۵۶۷
۱.۷۷۸	۱.۷۴۸	۲.۷۱۸	۳.۶۸۸	۴.۶۵۸	۲.۶۲۸	۲.۵۹۸	۳.۵۶۸
۳.۷۷۹	۱.۷۴۹	۴.۷۱۹	۴.۶۸۹	۳.۶۵۹	۱.۶۲۹	۴.۵۹۹	۱.۵۶۹
۲.۷۸۰	۲.۷۵۰	۳.۷۲۰	۲.۶۹۰	۳.۶۶۰	۱.۶۳۰	۳.۶۰۰	۱.۵۷۰
	۲.۷۵۱	۴.۷۲۱	۲.۶۹۱	۳.۶۶۱	۴.۶۳۱	۳.۶۰۱	۳.۵۷۱
	۲.۷۵۲	۴.۷۲۲	۴.۶۹۲	۲.۶۶۲	۲.۶۳۲	۲.۶۰۲	۴.۵۷۲
	۱.۷۵۳	۱.۷۲۳	۱.۶۹۳	۴.۶۶۳	۳.۶۳۳	۴.۶۰۳	۱.۵۷۳
	۲.۷۵۴	۳.۷۲۴	۲.۶۹۴	۴.۶۶۴	۲.۶۳۴	۴.۶۰۴	۴.۵۷۴

پاسخنامه تشریحی در سایت مهروماه قرار گرفته است که با سکن کردن رمزینه مقابل، آن را مشاهده می‌کنید. (پاسخنامه تشریحی برای گوشی‌های هوشمند بهینه شده و شامل یک پاسخنامه کلیدی است که با لمس هر یک از کلیدها به پاسخ تشریحی آن دسترسی پیدا می‌کنید.)

- ۱۵ تست درس به درس: برای هر درس ۱۵ تست در نظر گرفته شده و سعی کردیم حتی الامکان مطالب درسی را پوشش داده و شما را نیز با تیپ‌های گوناگون تست دین و زندگی کنکور آشنا کنیم.
- ۱۶ تست جامع دوره‌ای: برای ارزیابی از درس‌های خوانده شده پس از هر نیمسال، یک آزمون دوره‌ای ۲۰ تستی قرار داده شده است که در کل کتاب مجموعاً ۶ آزمون دوره‌ای خواهیم داشت.
- ۱۷ آزمون جامع: در انتهای هر پایه یک آزمون جامع پایه و در انتهای کتاب ۳ آزمون جامع شبیه‌ساز کنکور قرار داده شده است.

- ۱۸ **کشکول**: یک پیوست رؤیایی تحت عنوان «**کشکول**» که شامل نکات بسیار مهمی در مورد جمع‌بندی سه‌پایه خصوصاً برای روزهای پایانی و بررسی دامها و نکات ترکیبی کنکور است، مهیا و در انتهای کتاب قرار داده شده است.
- ۱۹ **پاسخنامه**: پاسخنامه کلیدی در انتهای کتاب و پاسخنامه تشریحی در سایت مهروماه قرار گرفته است که با اسکن کردن رمزینه ، آن را مشاهده می‌کنید. (پاسخنامه تشریحی برای گوشی‌های هوشمند بهینه شده و شامل یک پاسخنامه کلیدی است که با لمس هر یک از کلیدها به پاسخ تشریحی آن دسترسی پیدا می‌کنید.)

نحوه جمع‌بندی دین و زندگی

- ۱ درس را از کتاب درسی مرور کنید. ۲ خلاصه نکات آیات، دام‌های آموزشی و... را از کتاب جمع‌بندی مطالعه نمایید. ۳ تست‌های هر درس را صرفاً در زمان پیشنهادی بزنید و ضمن مطالعه پاسخ تشریحی، غلطها و شکوهای خود را نشانه‌گذاری کنید. ۴ اشکالاتتان را در حاشیه همین کتاب یادداشت کنید. ۵ چندین بار جداول جمع‌بندی پلاس را بخوانید. ۶ تست‌های آزمون‌های دوره‌ای و جامع را بزنید.

سپاس و قدردانی

شایسته است از همه عزیزانی که ما را در این کار یاری کردند تشکر ویژه‌ای داشته باشیم:

- مدیر عامل محترم انتشارات مهروماه جناب آقای احمد اختیاری
- خانواده‌های صبورمان که نقش مهمی در تألیف این کتاب ایفا کردند.
- همکار گرامی سرکار خانم زهرا جعفری یزنسی که در مراحل نظارت علمی کتاب زحمات بسیاری متقبل شدند.
- سرویراستار محترم دین و زندگی سرکار خانم ساعدۀ نمازی و همکاران ایشان خصوصاً خانم‌ها سیده پروین حیات‌الغیب، ناهید یعقوبی و مرضیه فلاحتیان
- مدیر محترم تولید سرکار خانم مریم تاجداری و همکاران ایشان، آقای میلاد صفائی مدیر فنی، آقای محمد شریفی‌پیشه و خانم‌های روابط‌رسانی صفحه‌آرایان و آقای امیر ماهر و خانم مهناز ستاری حروفچین‌های کتاب
- مدیر محترم واحد هنری جناب آقای محسن فرهادی و همکاران ایشان، آقای تایماز کاویانی طراح گرافیک و آقای حسین شیرمحمدی طراح جلد
- مدیر محترم فروش جناب آقای عباس گودرزی و همکاران ایشان
- دوستان زحمت‌کش در هماهنگی و روابط عمومی انتشارات خصوصاً آقایان امیر انوشه و عماد ولدی در پایان مستدعی است چنانچه نسبت به این کتاب، هرگونه پیشنهاد یا انتقادی دارید، از طریق سامانه پیامکی انتشارات به شماره ۰۰۰۸۴۸۴ یا رایانame به نشانی hashemi.hadi2000@gmail.com ارسال فرمایید.
- مرتضی محسنی کبیر - سیده‌هادی هاشمی

فهرست

V

۸

۱۵

۲۳

۲۹

۳۸

۴۴

۵۰

۵۳

۶.

۶۸

۷۵

۸۶

۹۲

۹۸

۱۰۱

۱۰۵

۱۰۶

۱۱۳

۱۲۲

۱۲۰

۱۳۹

۱۴۹

۱۵۸

دین و زندگی ۱ (پایه دهم)

درس ۱: هدف زندگی

درس ۲: پرواز

درس ۳: پنجره‌ای به روشنایی

درس ۴: آینده روشن

درس ۵: منزلگاه بعد

درس ۶: واقعه بزرگ

۴ آزمون دروس ۱ تا ۶

درس ۷: فرجام کار

درس ۸: آهنگ سفر

درس ۹: دوستی با خدا

درس ۱۰: یاری از نماز و روزه

درس ۱۱: فضیلت آراستگی

درس ۱۲: زیبایی پوشیدگی

۴ آزمون دروس ۷ تا ۱۲

۴ آزمون پایه دهم

دین و زندگی ۲ (پایه یازدهم)

درس ۱: هدایت الهی

درس ۲: تداوم هدایت

درس ۳: معجزه جاویدان

درس ۴: مسئولیت‌های پیامبر (ص)

درس ۵: امامت، تداوم رسالت

درس ۶: پیشوایان اسوه

۴ آزمون دروس ۱ تا ۶

۱۶۱	درس ۷: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان، پس از رحلت ...
۱۶۸	درس ۸: احیای ارزش‌های راستین
۱۷۶	درس ۹: عصر غیبت
۱۸۸	درس ۱۰: مرجعیت و ولایت فقیه
۱۹۷	درس ۱۱: عزت نفس
۲۰۴	درس ۱۲: پیوند مقدس
۲۱۲	﴿ آزمون دروس ۷ تا ۱۲ ﴾
۲۱۶	﴿ آزمون پایهٔ یازدهم ﴾

۲۲۱

دین و زندگی ۳ (پایهٔ دوازدهم)

۲۲۲

درس ۱: هستی‌بخش

۲۳۰.

درس ۲: یگانهٔ بی‌همتا

۲۳۹

درس ۳: توحید و سبک زندگی

۲۴۷

درس ۴: فقط برای تو

۲۵۶

درس ۵: قدرت پرواز

۲۶۴

﴿ آزمون دروس ۱ تا ۵ ﴾

۲۶۷

درس ۶: سنت‌های خداوند در زندگی

۲۷۷

درس ۷: بازگشت

۲۸۷

درس ۸: احکام الهی در زندگی امروز

۲۹۸

درس ۹: پایه‌های استوار

۳۰۷

درس ۱۰: تمدن جدید و مسئولیت ما

۳۱۷

﴿ آزمون دروس ۶ تا ۱۰ ﴾

۳۲۰.

﴿ آزمون پایهٔ دوازدهم ﴾

۳۲۵

﴿ آزمون‌های جامع ﴾

۳۳۹

پیوست (کشکول)

۳۵۶

پاسخ‌نامهٔ کلیدی

پاسخ‌نامهٔ تشریحی

درجه اهمیت

آیه: عرب: ۱۴ - فارسی: ۶
حدیث: عرب: ۱ - فارسی: ۱
شعر: عرب: ۲ - بیت:

هدف زندگی

درس ۱

مشاوره «شما کجا؛ اینجا کجا؟!»

درک هدفمندی جهان آفرینش و تفاوت هدف خلقت بین انسان‌ها و سایر موجودات مسئله بسیار مهمیه که در این درس باهاش سروکار داریم.

این درس رو باید به صورت مفهومی بخونین، مخصوصاً آیه‌ها رو با نشوونه‌گذاری کلیدوازه‌ها یاد بگیرین. یه حدیث و چند بیت شعر هم داره که ارتباط مهمی با آیه‌های درس داره و سوالات مربوط به اون جز با حفظ عین متن آیه‌ها قابل پاسخگویی در کنکور نیست.

خلاصه تهدی

- خالق جهان، خدایی **حکیم** است → جهان، هدفمند و **حق** است.
- حرکت انسان به سوی هدف، اختیاری است، اما حیوانات و گیاهان، به صورت غریزی و طبیعی.
- انسان استعدادهای **نامحدود مادی و معنوی** دارد، اما حیوانات و گیاهان استعدادهای **محدود مادی** دارند.
- انسان **بی‌نهایت طلب** و توقف‌ناپذیر است، اما حیوانات و گیاهان، به حدی از رشد و کمال که می‌رسند، متوقف می‌شوند.
- منشأ اختلاف در انتخاب هدف میان انسان‌ها: بینش و نگرش خاص هر فرد
- مهم‌ترین معیارهای انتخاب هدف در قرآن کریم: پرهیز از دنیاطلبی بدون توجه به آخرت و سعی در انتخاب آخرت به عنوان هدف اصلی و دستیابی به رفاه دنیوی در پرتو آن
- اصلی: اهداف ماندگار و معنوی (اخروی)
● فرعی: اهداف دنیایی و زودگذر (دنیوی)
- برترین هدف: تقریب به خداوند
- انسان‌های زیرک: با انتخاب خداوند به عنوان هدف زندگی هم به بهره‌های مادی زندگی می‌رسند هم سرای آخرت خود را آباد می‌سازند (با یک تیر چند نشان می‌زنند).

هدفمندی آفرینش در نگاه مولانا

«... در عالم **یک چیز** است که آن فراموش کردنی نیست. اگر جمله چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی، تو را باک (بیم، ترس) نیست. و اگر جمله را به‌جا آری و فراموش نکنی و آن را فراموش کنی، **هیچ** نکرده باشی؛ همچنان که پادشاهی تو را به ده فرستاده برای کار معین، تورفتی و صد کار دیگر گزاردی (انجام دادی)، چون آن کار را که برای آن رفته بودی نگزاردی، گویی که هیچ نگزاردی، پس آدمی درین عالم برای **کاری** آمده است و مقصود آن است، چون آن نمی‌گزارد، پس هیچ نکرده باشد. اگر تو گویی اگرچه آن **کاری** که خدا مرا برای آن آفریده نمی‌کنم در عوض، چندین کار دیگر انجام می‌دهم، گوییم آدمی را برای آن کارهای دیگر نیافریده‌اند.

اهمیت و ضرورت بحث از معاد

دفع خطر احتمالی

- انسان در موقعی که احتمال (یقین) خطر یا خسارتی در میان باشد، سعی می‌کند جلوی خسارت احتمالی را بگیرد و احتیاط کند. (دفع ضرر محتمل)
- یک قانون عقلی: دفع خطر احتمالی، لازم است.
- پیامبران عاقل‌ترین و راستگو‌ترین مردمان در طول تاریخ بوده‌اند.
- آنان با قاطعیت کامل از وقوع معاد خبر داده‌اند و نسبت به آن هشدار داده‌اند.
- همه آنان پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده‌اند و آن را لازمه ایمان به خدا دانسته‌اند. (تقدیم خبر از توحید بر خبر از معاد توسط پیامبران)
- در قرآن کریم نیز بعد از یکتاپرستی، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است. (تقدیم توحید بر معاد در قرآن کریم)

سورة نساء، آية ۸۷ ▶ قطعیت وقوع معاد

﴿ ترجمه: خداوند که هیچ خدایی جزو نیست.
قطعاً شمارا در روز قیامت جمع می‌کند شکی در آن نیست و چه کسی راستگوتر از خداست؟

لَرَبِّ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا

تأکید مجدد بروقوع معاد

علت عدم تردید در وقوع معاد. استفهام

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

توحید و یگانگی خداوند

﴿ شعار اسلام پایه و اساس بنای اسلام و مرکب از یک نفی و یک البات
به ترتیب ترتی و تولی ﴿ حدیث سلسلة الذهب

﴿ لَيَحْعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

قطعیت وقوع معاد. معاد جسمانی

﴿ زندگی مددگاری از رویدادهای مرحله دوم قیامت ﴿ توحید در روایت

﴿ در آیه‌های قرآن کریم، اول از همه توحید و ایمان به خدا و یکتاپرستی (همشون یکی هستن!) ذکر شده و بعدش معاد، سرای جاویدان، رستاخیز، قیامت، زندگی ابدی، جهان موعود، آخرت، حیات حقیقی و... (اینا هم همشون یکی هستن!)

شعر ▶ عطار نیشابوری

کسی را هست جامی پر عسل پیش
که زیر این عسل زهر است در جام
پلاشک دست از آن دارد کشیده

ضرورت دفع خطر احتمالی. استدلال قطعیت وقوع معاد

که خواهد بود **کاری صعب** بر راه
وقوع معاد ﴿ آیا (ـ لَيَحْعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾

به گفت انبیا از خواب برخیز

رهایی از غفلت (حیثت «النَّاسُ تَهَمُّ»)

مثال گوییمت ظاهر، بیندیش
اگر طفلی بد و گوید بیارام
چو از طفل آن سخن دارد شنیده

تو را چندین پیمایر کرده آئاه
﴿ هدایت ویژه انسان ﴿ توحید در روایت

به گفت طفل جستی راه پرھیز

آزمون دروس ۱ تا ۶

آزمون

۱

۵۰
۴۹
۴۸
۴۷

۹۱. عبارت شریفه «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ» به زمان بیان شده در کدام آیه، اشاره نموده است؟
(هنر ۹۹ - ترکیبیں با درس ۶)

(۱) «يَبْيَأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخْرَى»

(۲) «وَالسَّمَاءَ بَثَيْنَا هَا بِأَيْدٍ وَإِنَا لَمُوسِعُونَ»

(۳) «قَالَ رَبُّ ارْجَعُونَ لَعَلَىٰ أَعْمَلٍ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتْ كَلَّا»

(۴) «يَوْمَ تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَالْجِبالُ وَكَانَتِ الْجِبالُ كَثِيرًا مَهْبِلًا»

۹۲. پرسش پیامبر اکرم ﷺ از کشته‌شدگان جنگ بدر با کدام عبارت شریف قرآنی، معنا و مفهوم مشابهی دارد؟
(تجربی ۹۹ - ترکیبیں با درس ۵)

(۱) «وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا»

(۲) «تَشَهَّدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

(۳) «يَبْيَأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخْرَى»

۹۳. کدام بخش از آیه «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتَ قَالَ رَبُّ ارْجَعُونَ لَعَلَىٰ أَعْمَلٍ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتْ كَلَّا إِنَّهَا كَلِفَةٌ هُوَ قَاتِلُهَا وَمَنْ وَرَاهُمْ بَرَزَّحَ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ»، مؤیداین موضوع است که «در خواست گناهکاران و کافران واقعی نیست»؟

(۱) «لَعَلَىٰ أَعْمَلٍ صَالِحًا» (۲) «إِنَّهَا كَلِفَةٌ هُوَ قَاتِلُهَا» (۳) «قَالَ رَبُّ ارْجَعُونَ» (۴) «مَنْ وَرَاهُمْ بَرَزَّحَ»

۹۴. بعد از اینکه در کلام قرآنی می‌خوانیم برخی از مردم که نیکی دنیا و آخرت را طلب می‌کنند، نصیب و بهره‌ای از آخرت دارند. قرآن کدام صفت باری تعالی را به منصة ظهور گذاشته و سرچشمه اختلاف در اهداف کدام است؟

(۱) سریع الحساب - نوع جهان‌بینی

(۲) سریع الحساب - هدف اعلى و افضل

(۳) ارحم الراحمین - هدف اعلى و افضل

۹۵. عبارت «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَا عَبْيَنَ» استدلالی مشابه با کدام مورد، برای پاسخ به ادعای کافران است؟
(زیان ۹۹ - ترکیبیں با درس ۱)

(۱) «رَبُّ ارْجَعُونَ لَعَلَىٰ أَعْمَلٍ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتْ»

(۲) «أَفَخَبِسْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَّاً وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»

(۳) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعُنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَبِّ فِيهِ»

(۴) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ»

۹۶. «فَرَاكُرْفَنْ شور و نشاط و انگیزه و باز شدن پنجه امید و روشنایی به روی انسان» بازتاب کدام عبارت قرآنی است و دلیل آن کدام است؟

(۱) «فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُون» - دل نسپردن به دنیا و عمر طولانی خواستن از خداوند به جهت دریافت اندوخته کامل تر

(۲) «فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُون» - بی‌پاداش نماندن هیچ‌یک از کارهای نیک انسان در جهان اخروی

(۳) «آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا» - بی‌پاداش نماندن هیچ‌یک از کارهای نیک انسان در جهان اخروی

(۴) «آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا» - دل نسپردن به دنیا و عمر طولانی خواستن از خداوند به جهت دریافت اندوخته کامل تر

درجه اهمیت

آیه * عربی: ۵ - فارسی: ۰
حدیث * عربی: ۱ - فارسی: ۳
سخنرانی *

امامت، تداوم رسالت

۲۷ | مشاوره

«گفت هر کورا منم مولا و دوست / ابن عَمْ من علی مولای اوست»

این درس در مورد رویدادهای انتصاب امیرالمؤمنین علی علیه السلام و استمرار هدایت از طریق امامان بزرگوار هستش که مهمترینش هم حدیث غدیره!

بی‌شک این درس مهم‌ترین درس پایهٔ یازدهم و جزء سه درس مهم کل کنکور هست. طراحان محترم در طول این سال‌ها اونقدر تست از این درس طرح کردند که «کفگیرشون به ته دیگ خورده» و از یه جاهایی توی متن یا آیات تست میدن که فکرش رو هم نمی‌کنین؛ مثلًاً کدام آیه هنگام ظهر نازل شد و...

پس تمام آیات و روایات رو از عربی گرفته تا فارسی به همراه حواشی اون‌ها رو توی متن حفظ کنین و البته تأکید می‌کنیم که تست‌های کنکورهای گذشته رو هم به‌طور کامل بزنین تا نحوه طرح تست از این درس دستتون بیاد.

خلاصه نموداری

